

Posudek bakalářské práce Hany Spáčilové:

„Divinační předzvěsti v hrdinských příbězích řecké a skandinávské mytologie“

Diplomandka si za cíl své bakalářské práci zvolila obsáhlé téma: srovnat divinační předzvěsti ve dvou indoevropských mytologiích. Diplomandka uvádí výrazy pro osud, definuje divinační předzvěst, zmiňuje, kdo ji přednáší, jak na ni hrdinové reagují a rovněž ji zajímá, zda předzvěst/proroctví dochází naplnění. Na poslední otázku diplomandka odpovídá, a to hned na dvou místech (str. 65 a 68), že k naplnění věštby dochází vždy a že proti osudu hrdinové nic nezможou. To je při vši úctě k objemu zkoumané látky závěr poněkud banální, byť doložený velkým množstvím konkrétních příkladů ze skandinávské i řecké mytologie. Hned v úvodu tohoto posudku tedy pokládám otázku, zdali by nebylo přínosné místo pouhého výčtu a mechanického srovnávání jednotlivých pasáží s divinačním obsahem, zaměřit se například na to, jakou roli předzvěsti hrají v narativní struktuře textu.

V předchozích větách jsem se dotkla největšího kladu i hlavního nedostatku práce. Diplomandka prokazuje výbornou obeznámenost s prameny, zejména těmi primárními, a práce tak představuje syntézu nejdůležitějších divinačních scén ze skandinávské i řecké mytologie. Za postup od rozboru konkrétních primárních textů k teoriím, nikoli od vyčtených teorií k primárním pramenům, které teoretické poznatky mají jen podpořit, je diplomandku třeba pochválit. Už jen za objem odvedené práce si diplomandka jednoznačně zaslouží práci obhájit.

Oním hlavním nedostatkem je mechaničnost diplomandčina srovnávání skandinávských a antických pramenů. Práce z velké části budí dojem pouhého výčtu pasáží obsahujících věštbu/proroctví, přičemž podnětnější závěr chybí, viz vlastně celý třetí a čtvrtý oddíl. Místy nedefinuje diplomandka termíny dostatečně jasně, nesrozumitelný je pro mne třeba jí uváděný dvojitý význam klíčového termínu „osud“ na str. 12: „Obecně řečeno můžeme nazvat osudem vnější sílu ovlivňující události kolem nějaké osoby a ona osoba nemůže tuto sílu kontrolovat ani změnit nebo úděl, který je určený jednotlivé bytosti (většinou člověku)“.

Nedostatkem této bakalářské práce je i velké množství stylistických a gramatických chyb. Diplomandka například referuje děj ság a mýtů v préteritu, což působí značně neuměle (str. 35, str. 39 dole, str. 50). Některé její formulace zní jako špatný překlad z germánských jazyků: „V prostudovaných příbězích primární literatury lze najít mnoho způsobů, kterými je hrdina obeznámen se svým osudem(...)“. Nebo tato věta na hranici srozumitelnosti na str. 37: „Jiným rozdílem je též již zmíněné sdělování osudu Nornami, ale nepřítomné sdělování osudu Moirami, či božstvy určujícími (sic) osud.“ Některé formulace vysloveně ztěžují porozumění textu, vykazují nevyhovující aktuální větné členění apod. Namátkou uvádím tyto dvě věty: „Heid je vědma, která je pozvána na dvorec Berurjódr, kde vyrůstá hrdina Šípový Odd, jeho pěstounem Ingjaldem.“ (str. 36). A na str. 18: „Jediné případy, kdy se zdá, že se v Iliadě nebo Odysseji setkáváme s personifikovaným osudem, jsou místa, kde se hovoří o Moirě a o smrti, kteří přišli nebo brzy přijdou pro daného hrdinu.“

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako dobrou.